

ምርምርና ስርጸት

አርባ ምንጭ ዩኒቨርሲቲ ለጥናትና ምርምር ዘርፍ ልዩ ትኩረት ሰጥቶ ከመንቀሳቀሱ ባሻገር እንደ አንድ ዋና የእይታ አቅጣጫ ከያዛቸው ተግባራት አንዱ ነው። ዩኒቨርሲቲው ጥናትና ምርምር በተቋማዊ ስርዓት እንዲመራ ማድረግና ዩኒቨርሲቲውን በተለይ ከውሃ እንዲሁም ሳይንስና ቴክኖሎጂ ጋር በተያያዙ ምርምሮች የብቃት ማዕከል የማድረግ ዓላማ አንግቦ እየሰራ ይገኛል። በመሆኑም ቅድሚያ ከሚሰጣቸው አራት የምርምር አቅጣጫዎች ማለትም፡

- ዓለም አቀፍ ደረጃ መጠበቅ፤
- ለማህበረሰብ ጠቀሜታ ያለው ማድረግ፤
- ለላቀ ምርምር ክፍት መሆን፤
- ለተመራማሪዎችና ለመምህራን የተመቻቸ የምርምር አካባቢዎችን መፍጠር፤ በሚያስችል መልኩ ትኩረቱን በማድረግ ይሰራል።

በዩኒቨርሲቲው በመምህራን ከሚሰሩ የምርምርና ጥናት ሥራዎች በተጨማሪ በሰባት የምርምር ማዕከላት ስር በውሃ ሀብት፣ በብዝሃ ሀይወትና ባህል፣ በደጋ አትክልትና ፍራፍሬ ፣ በማህበራዊና ሥነ ባህሪ እንዲሁም በሌሎች ዘርፎች ጥናትና ምርምሮችን በቋሚ ተመራማሪዎች በመተግበር ላይ ይገኛል።

ዩኒቨርሲቲው አገራዊና አለም አቀፍ ደዘት ያላቸው ጉዳዮችን ከግንዛቤ ያስገቡ የምርምር ዘርፎች በመለየት ችግር ፊቺ ጥናትና ምርምር በማካሄድ ላይ ይገኛል። በዚህም ባለፉት ጥቂት ዓመታት ብቻ ከ68 በላይ የጥናትና ምርምሮች በአካዳሚክ የኒት እና ማዕከል ደረጃ በተቋቋሙ ክፍሎች አማካኝነት ተሠርተው ለሚመለከተው አካል ቀርቧል። በ2005-6 ዓ/ም ከ28 በላይ የምርምር ውጤቶች በአገር አቀፍና አለም አቀፍ ጆርናሎች ላይ ታትመዋል።

የጥናትና ምርምር ውጤቶችን ተደራሽነት ማረጋገጥ ለለው በዩኒቨርሲቲው ትኩረት የተሰጠው ተግባር ነው። ይህንንም ተግባራዊ ለማድረግ ከሚጠቀሟቸው መንገዶች መካከል ወርክሾፖች፣ ሲፓዚዬሞች፣ ሲሚናርና የህትመት ውጤቶች የሚጠቀሱ ናቸው። ለአብነትም በ2006 በጀት ዓመት ከ 6 በላይ ሀገር አቀፍ፣ ክልላዊ እና በዩኒቨርሲቲው ደረጃ የተካሄዱ ሲሚናሮችን አዘጋጅቷል።

በቀጣይም ዩኒቨርሲቲው በሚገኝበት አካባቢና በዞኑ በተለያዩ አካባቢዎች የምርምር ማዕከላትን በማቋቋም የጥናትና ምርምር አገልግሎቶችን መስጠት የሚያስችሉ ሁኔታዎች ላይ በስፋት በመሥራት ላይ ይገኛል። አርባ ምንጭ ዩኒቨርሲቲ በሁለንተናዊ መልኩ እየሰፋ ከመምጣቱ አንጻር በከተማው በተለያዩ አካባቢዎች በሚያካሂዷቸው ግንባታዎች የመሠረተ ልማት ሥራዎች የአርባ ምንጭ ከተማን የዩኒቨርሲቲ ከተማ እያደረገ እንደሚገኝ ይታወቃል። ይህን ሂደት ወደ ተሻሻ ደረጃ ለማምጣትም በአካባቢው በቴክኖሎጂ ሽግግር የሚገኙ ውጤቶች የማላመድ፣ በፊጠራ፣ በአስተሳሰብና የተለያዩ በጎ ተሞክሮዎችን በማስፋት በኩል የራሱን አሻራ በማስቀመጥ ላይ ነው።

በአጠቃላይ ዩኒቨርሲቲው በማህበረሰቡ ችግር ላይ የተኮሩ ጥናትና ምርምሮችን በማከናወን ላይ ሲሆን ውጤቱን በመከተል በሚከናወኑ ተግባራትም ላይ ትኩረት በመስጠት ለሀገር ልማትና ዕድገት በሚውል መልኩ አስተዋጽኦ እያበረከተ ይገኛል። ይህን ለማሳካትም የምርምር መሠረተ-ልማትና የሰው ኃይል ማግኘት ላይም በስፋት መንቀሳቀስ ላይ ይገኛል።

አርባ ምንጭ ዩኒቨርሲቲ በውሃ ሀብት ምህንድስናና አስተዳደር የልህቀት ማዕከል

ኮርፖሬት ኮምፒዩተር ናይዘክቶሬት
ስቁ - 046 881 4986
ፋክስ ቁ. 046 881 49 64

email - amucorcom@amu.edu.et
IP phone 10306

የኢትዮጵያው ለአካባቢው ማህበረሰብ እያበረከታቸው ካሉ በርካታ አስተዋጽኦዎች መካከል በጥቂቱ፤

- የጎልማሶች ተግባር ተኮር ትምህርትና ሥልጠና አመቂ አፈጻጸም አስመገግቧል፤
- በመረጃና ኮሚዩኒኬሽን ዳ/ጽ/ቤት በኩል በአካባቢው በሚገኙ የመንግስትና መንግስታዊ ባለሙያ ተቋማት ባለሽቦና ሽቦ አልባ የኔትዎርክ ገመድ በመዘርጋት የአንተረኔት ተጠቃሚ እንዲሆኑ መደብ ድጋፍ አድርጓል፤
- በዙሪያ ለሚገኙ ነዋሪዎች አገልግሎት የሚውል ነጻ የሆነ አገልግሎት ማዕከል በመክፈት በፍርድ ቤት ችሎት የመከራከር አቅም ለሌላቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ነጻ የሆነ ድጋፍና የምክር አገልግሎት እየሰጠ ይገኛል፤

- በደቡብ ሬዲዮና ቴሌቪዥን ድርጅት አርባ ምንጭ ቅርንጫፍ ጣቢያ የራሱን የአየር ሰዓት በመከራየት ለማህበረሰቡ አስተማሪ የሆኑ ፕሮግራሞች በማስተላለፍ ላይ ሲሆን በተለይም በፕሮግራሙ ላይ «የህግ-መንገድ» በሚል ርዕስ ስለሆነና ተያያዥ ጉዳዮች በሰፊ ግንዛቤ እያሰጩበት መሆኑ፤
- በአርባ ምንጭና አካባቢው በሚገኙ ትምህርት ቤቶች ላሉ መምህራን ፣ የደቡብ ሬዲዮና ቴሌቪዥን ድርጅት አርባ ምንጭ ቅርንጫፍ ጋዜጠኞች እና ሌሎች የህዝብ ግንኙነት ሙያተኞች የአቅም መገንቢያና ክህሎት ማሻሻያ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል፤
- ከ “STEM Project” ጋር በመተባበር በውጤታቸው የተሻሉ በመሰብሰብ እና በከፍተኛ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተወጣጡ ተማሪዎች በከረምት ወራት በየኢትዮጵያው እንዲቆዩ በማድረግ የሂሳብ/የሳይንስና የምህንድስና መሰረታዊ እውቀትን እንዲሁም ተግባራዊ ስልጠናዎችን ለተከታታይ ሁለት ዓመታት እንዲያገኙ ተደርጓል፤
- በየኢትዮጵያው የህክምናና ጤና ሳይንስ ኮሌጅ በመሰልጠን ላይ በሚገኙ እጩ ሃኪሞች በአርባ ምንጭ ሆስፒታል በሚሰጡ የጤና አገልግሎት ላይ የራሳቸውን ሙያዊ ድጋፍ በመስጠት ማህበረሰቡን በማገልገል ላይ ይገኛሉ፤

● በፍላጎት ላይ የተመሠረተ የበጎ ፍቃድ የደም ልገሣ በየኢትዮጵያው ተማሪዎች ፣ መምህራንና ሠራተኞች መደረጉ

- በአርብቱ አደር አካባቢ የሚገኙ ነዋሪዎችን ዘመናዊ የአርሻ አስተራረስ ዘዴ እንዲከተሉ በሚደረገው ጥረት ከክልሉ አርብቱ አደር ጉዳዮች ቢሮ ጋር በመተባበር በአካላት መስክ አስተዳደር የ 6 ወር ስልጠና በመስጠት ድጋፍ ማድረግ
- የኢትዮጵያው ባስገንባቸው ደረጃቸውን በጠበቁ የስፖርት ማዘውተሪያ ሥፍራዎች በአካዳሚው በኩል በአርባ ምንጭ ከተማ ለሚገኙ የስፖርት ክለቦች እንዲሁም ዞናዎች አልላዊ የስፖርት ውድድሮች አገልግሎት በመስጠት ማህበረሰቡን ተጠቃሚ ማድረጉ፤
- ከከዚህም በተጨማሪ በዳይሬክቶሬቱ በኩል የአካባቢውን ስነ-ምህጻር ከመጠበቅ አንፃርም በምርምር የተደገፉ ሥራዎች እየተከናወኑ ይገኛሉ። ለአብነትም በአካባቢው በቅርብ በሚገኙ ቀበሌያት በወይና በሻራ ቀበሌያት የሚገኘውን የተራቀቀ አካባቢና ለጎርፍ ተጋላጭ የነበረውን በ82 ሂክታር መሬት በአንድ አመት ውስጥ ወደ ቀድሞ ይዞታው በመመለስ አካባቢውን ወደ አረንጓዴ መቀየር ተችሏል።

ይህን ህብረተሰብ ተኮር ተግባርን ለወደፊቱም በተጠናከረ መንገድ ማስቀጠል የሚያስችሉ እቅዶችን ነድፎ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል።

ቅድመ ታሪክና .....

የዛሬው አርባ ምንጭ የኢትዮጵያ በ1979 ዓ/ም በውሃ ኢንስቲትዩትነት ሲቋቋም የአገሪቱን እምቅ የከርሰ ምድርና የገጸ ምድር ውሃን በአግባቡ መጠቀምን መሠረት በማድረግ በየክፍሉ የውሃ ሃብት ኮሚሽን ሥር በመሆን ነበር የማስተማር ሥራውን አሁን ብሎ የጀመረው።

በወርሃ ግንቦት 1996 ዓ/ም/2004 እ.አ.አ መሠረተ ልማት በማስፋፋትና የአደረጃጀት ለውጥ በማድረግ ከኢንስቲትዩት ወደ የኢትዮጵያ ደረጃ ሊያድግ ችሏል።

የኢትዮጵያው ከምስራታው ማግስት ጀምሮ ሁለንተናዊ ለውጥ ከማስመዝገብ ባሻገር በሁሉም የከተማዎች አካባቢዎች አዳዲስ ግቢዎችን በመገንባት ሰፊ የማስፋፊያ ሥራ በማከናወን ላይ ይገኛል። አርባ ምንጭ የኢትዮጵያው በተፈጥሮ ፀጋና በፍራፍሬ ሀብቷ በታደሰችው አርባ ምንጭ ከተማ በአሁኑ ወቅት አገልግሎት በመስጠት ላይ የሚገኙ 5(አምስት) ግቢዎች አሉት።

የኢትዮጵያው የቅድመ በተራራቀና ባለው ሰፊ ስፍራዎች በሚያደርገው መጠነ ሰፊ የማስፋፊያ ሥራ የተበታተኑትን መንደሮች አንድ በማድረግና በማቀራረብ የከተማውን ታላቅ የልማት ፍላጎትና የእድገት ገዛ በማገዝና በማስዋገድ ረገድ አይነተኛ ሚና በመጫወት ላይ ይገኛል።

የኢትዮጵያው በአርባ ምንጭ ከተማ በተለያዩ ውብ አካባቢዎች በመሰረታቸው አምስት ግቢዎች አገልግሎት እየሰጠ ሲሆን እነዚህ ግቢዎችም ስያሜያቸውን ያገኙት በአካባቢው ከሚገኙ የተራራቅ መስሀቦች ነው። አንደ አቀማመጥ ቅደም ተከተላቸው ከዋናው ግቢ ጀምሮ ኩልፎ፣ ነጭ-ሣር ፣ አባያ እንዲሁም ጫሞ በሚል ስያሜም ይታወቃሉ።

በየጊዜው በሚያደርጋቸው ዘርፈ ብዙ የማስፋፊያ ስራዎች የተነሳ በሀገሪቱ ካሉ ግዙፍና አንጋፋ የኢትዮጵያው መካከል አንዱ መሆን የቻለው የኢትዮጵያው በስድስት ኮሌጆች፣ በሁለት ትምህርት ቤቶች፣ በአንድ ኢንስቲትዩትና በአንድ አካዳሚ የተቀረ ነው።

በእነዚህም አደረጃጀቶች ስር በ50 የቅድመ-ምረቃና በ40 የድህረ-ምረቃ እንዲሁም በአንድ የሦስተኛ ድግሪ (የደክተሬት ዲግሪ) መርሃ ግብሮች የመማር ማስተማርና በሌሎች የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ አገልግሎት እየሰጠ ይገኛል።

በውሃ ሀብት ምህንድስናና አስተዳደር የልሀቀት ማዕከል

የኢትዮጵያው አቅሙን ለማሳደግ እያካሄዳቸው ከሚገኙ በርካታ የማስፋፊያ ሥራዎች መካከል አንዱ አዳዲስ ካምፓሶች መክፈትን ያካተተ ነው። በዚህም ከአምስቱ ግቢዎች በተጨማሪ በአሁኑ ወቅት በዙሪያ ከሚገኙ ወረዳዎች አንዱ በሆነው የጎፋ ወረዳ አንድ ተጨማሪ ካምፓስ “ሳውሳ ካምፓስ” በሚል ስያሜ ለመክፈት የመሠረት ድንጋይ ጥሏል።

አርባ ምንጭ የኢትዮጵያው በአሁኑ ሰዓት 4600 የሚሆኑ ሠራተኞችን ያቀፈ ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ከ1446 በላይ መምህራን ናቸው። የኢትዮጵያው በመደበኛና ኢ-መደበኛ በሆኑ መርሃ ግብሮች በአጠቃላይ 21650 ተማሪዎችን ተቀብሎ በማስተናገድ ላይ ይገኛል።